

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/73/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216512
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312216512.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Dagmar Podhorcovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený: Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 6. novembra 2013 pod č. k. 10C/106/2013-74 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia sumy 3.827,21 eura ako majetkovej škody a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 765,44 eura. V dôvodoch svojho písomného rozhodnutia poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, najmä na obsah spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/253/2011, z ktorého zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd 28.02.2011, k čomu pripojil návrh na vykonanie exekúcie spísaný 07.02.2011. Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti súdneho exekútora uznesením z 09.03.2011 č. k. 14Er /253/2011-10 tak, že žiadosť zamietol. Voči rozhodnutiu nebolo podané odvolanie. Následne uznesením zo dňa 17.10.2011 č. k. 14Er/253/2011-22 exekučný súd exekučné konanie zastavil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 06.07.2012. V ďalšej časti súd poukázal na ust. § 4 - § 19 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a na ust. § 41 a § 44 Exekučného poriadku. Ďalej uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote. Súd v tomto prípade neskúmal, či prišlo k priesťahom v konaní. Zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej, resp. primeranej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená 28.02.2011 a súd rozhodol o tejto žiadosti 09.03.2011. Z uvedeného vyplýva, že súd rozhodol v lehote 15 dní, pričom rozhodoval za účinnosti Exekučného poriadku podľa ktorého sa 15 dňová lehota nevzťahovala na rozhodnutie súdu, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku. Nie je preto možné stotožniť sa s tvrdením navrhovateľa, že súd rozhodol po zákonom stanovenej lehote, lebo táto lehota sa nevzťahovala na postup súdu v tomto konkrétnom prípade. Údaj uvedený v návrhu navrhovateľa, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia s omeškaním viac, ako 43 dní je nepravdivý. Ďalej poukázal na to, že či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré je kompetentný preskúmať len ústavný súd a nie súd v konaní o náhradu škody

podľa zák. č. 514/2003 Z. z. V ďalšej časti uviedol, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody a taktiež ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Nebola preukázaná ani nemajetková ujma, preto súd zamietol návrh na vykonanie znaleckého dokazovania, lebo takýto postup by bol nehospodárny. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnil.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ a odvolanie zdôvodnil ust. § 221 ods. 1 OSP s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP tým, že v konaní došlo k vadám a to k vade - odňatiu možnosti konať účastníkovi. V konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP, keď súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP spojenie s ust. § 220 ods. 1, § 221 ods. 1 písm. h/ OSP) a neúplne zisteným skutkovým stavom, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ OSP) a nesprávneho rozhodnutia súdu prvého stupňa, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP).

V prvom bode svojho odvolania navrhovateľ zdôvodnil ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. a uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, keď súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Podľa jeho názoru súd bol jednoznačne pri svojom rozhodnutí viazaný ust. § 9 ods. 1 citovaného zákona v znení účinnom pred prijatým zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom zákona č. 412/2012 Z.z. Svojim rozhodnutím de jure a de facto aplikoval princíp retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej uviedol, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej jeho nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy je anulovaný značnou nedôveryhodnosťou. Uviedol, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Nemal k dispozícii exekučný spis a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, preto označil ako dôkaz exekučný spis. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. K otázke trvania stavu právnej neistoty uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Právna istota ohľadne riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. V závere uviedol, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritorne rozhodnutie. Poukázal na stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, z ktorej vyplýva, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napr. náraz ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod. Ďalej uviedol, že Štrasburský súd uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám čl. 6 ods. 1 zahrňajúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu jemu a to vo forme tej, že nepresadzoval vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k prerokovaniu v primeranej lehote. On takýto záväzok nemá. Z uvedených dôvodov a vzhľadom na vytknuté procesné chyby žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 211 ods. 1 OSP) a skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvého stupňa, pretože odvolací súd nezistil výnimky ust. § 213 ods. 2 až 7 (§ 213 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 OSP) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a vec správne

posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Ustanovenie § 219 ods. 2 OSP dáva možnosť odvolaciemu súdu vypracovanie tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd, čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplní ďalšie dôvody.

Predtým ako odvolací súd pristúpil k samotnému prejednaniu odvolania navrhovateľa zaoberal sa namietanou vadou konania spočívajúcou v odňatí možnosti účastníka konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP).

Navrhovateľom namietané odňatie možnosti konať pred súdom musí byť chápané tak, že odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu (z jeho procesným postupom v konaní), zo samou procedúrou prejednaní veci pred súdom (a nie z jeho právnym hodnotením veci zaujatom v napadnutom rozhodnutí). Navrhovateľ v dôvodoch svojho odvolania ani nezdôvodnil, v čom videl uvedenú vadu konania. Odvolací súd preto podrobil preskúmaniu odvolací dôvod navrhovateľa a dospel k záveru, že prvostupňový súd sa v priebehu konania nedopustil žiadnej vady namietanej navrhovateľom v dôvodoch svojho odvolania. Vzhľadom k tomu, že nezistil vady konania, pre ktoré by musel zrušiť rozhodnutie prvostupňového súdu, podrobil rozhodnutie súdu prvého stupňa meritórnemu preskúmaniu a zaoberal sa ďalšími dôvodmi odvolania navrhovateľa spočívajúcimi v tom, že prvostupňový súd nesprávne zistil skutkový stav a následne vecne správne právne posúdil.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na Okresný súd Levice dňa 28.02.2011. Návrh na vykonanie exekúcie oprávnený spísal do zápisnice pred súdnym exekútorom 07.02.2011. Súd uznesením z 09.03.2011 pod č. k. 14Er//253/2011-17 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.03.2011. Následne uznesením zo dňa 17.10.2011 č. k. 14Er/253/2011-22 exekúciu zastavil a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 06.07.2012.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (platného od 01.06.2010), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo v návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd zastáva názor, že z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom, v zhora citovanom ustanovení plynie záver, podľa ktorého 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami, ktoré zachovávajú autenticitu sledovaného zámeru, čo umožňuje výklad doslovný, gramatický a systematický, pričom niet dôvodu pre použitie analógie. Tejto jednoznačnosti výkladu nasvedčuje tretia veta, do ktorej zákonodarca samostatne upravil zamietnutie poverenia. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu upraviť lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia, upravil by ju v druhej vete citovaného ustanovenia, a nie samostatne v tretej vete. Pri výklade § 44 ods.

2 Exekučného poriadku treba vychádzať a zohľadniť, že tento právny predpis je procesnou normou, teda normou verejného práva, upravujúcou postup súdneho exekútora ako štátom určenej osoby na vykonanie núteného výkonu rozhodnutia. Pre výklad a aplikáciu tohto právneho predpisu platí článok 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorej štátne orgány môžu konať len na základe ústavy, v jej medziach v rozsahu a spôsobom, ktorý stanoví zákon. To, že zákonodarca neupravil lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia vyplýva z doslovného jazykového výkladu citovaného ustanovenia, podľa ktorého sa 15-dňová lehota vzťahovala len na vydanie poverenia. Pokiaľ by zákonodarca mal úmysel, aby sa 15-dňová lehota na vydanie poverenia upravená v druhej vete § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vzťahovala aj na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, bol by to výslovne stanovil v druhej vete a nie tretej vete citovaného ustanovenia tak, ako to explicitne zakotvil v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť či už pozitívne, alebo negatívne v tam stanovenej lehote.

V preskúvanom prípade žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá v lehote 9 dní po tom, čo bola súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Nemožno sa teda stotožniť s názorom navrhovateľa, že súd v danom prípade rozhodol až s omeškaním viac, ako 43 dní, keď žiadosť bola zamietnutá v lehote 15 dní. Preto nebolo potrebné ani skúmať, či 15 dňová lehota na zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia neexistovala. Avšak v tomto smere sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa vyslovenom v jeho rozhodnutí.

Odvolací súd sa nestotožnil s dôvodmi odvolania navrhovateľa v časti týkajúcej sa aplikácie novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. uskutočnenej zák. č. 412/2012 Z. z. Prvostupňový súd v dôvodoch svojho písomného rozhodnutia citoval ust. § 9 ods. 1 a § 9 ods. 2 do novely prijatej zák. č. 412/2012 Z. z. a po novele prijatej zák. č. 412/2012 Z. z. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013 a návrh na začatie konania bol podaný v roku 2012. Predmetné ustanovenie novely citovaného zákona však bral do úvahy ako výklad pôvodného znenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia.

Z obsahu zdôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, že na daný právny stav správne aplikoval platnú právnu normu, preto odvolanie navrhovateľa v tejto časti nie je dôvodné. Odvolací súd v tejto časti poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zák. č. 412/2012 Z. z., z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by tom mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prietahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd SR. Aj keď novela v § 9 ods. 2, 3 presne upravila prietahy v konaní, odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu v tom, že ju použil výkladovo pri aplikácii pôvodného znenia zákona.

Ďalším dôvodom odvolania navrhovateľa bolo zamietnutie návrhu prvostupňovým súdom založeným na nedôveryhodnosti údajov. Odvolací súd sa s takýmto odvolacím dôvodom vôbec nestotožnil, pretože prvostupňový súd vo veci vykonal riadne dokazovanie, oboznámil sa s obsahom celého spisu exekučného súdu, správne zistil skutkový stav, použil správny právny predpis a správne ho aj aplikoval na daný prípad. Svoje rozhodnutie nezaložil na uvedenom dôvode tvrdenom navrhovateľom v dôvodoch svojho písomného odvolania.

Čo sa týka námietky navrhovateľa, že súd prvého stupňa nevykonal znalecké dokazovanie, v tejto súvislosti odvolací súd sa plne stotožňuje so súdom prvého stupňa, že v danom prípade nebolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, keď dospel k záveru, že navrhovateľovi nevznikla škoda, a preto takéto dokazovanie by bolo v danej veci nadbytočné.

K odvolaniu navrhovateľa týkajúceho sa stavu trvania právnej neistoty odvolací súd dodáva, že navrhovateľovi nemohol vzniknúť stav právnej neistoty, nakoľko právna neistota je odstránená až vydaním rozhodnutia vo veci. Exekučné konanie bolo právoplatne zastavené, pričom odvolací súd poznamenáva, že titulom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bol rozhodcovský rozsudok. Navrhovateľ uplatňoval svoj nárok na vydanie poverenia na základe nulitného právneho aktu, pre ktorý bolo exekučné konanie zastavené.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 veta prvá OSP tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože si náhradu trov konania neuplatnil a v priebehu odvolacieho konania mu ani žiadne trovy konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.